

WATERHUISHOUDING IN RIJNLAND

Te veel én te weinig water in de toekomst

De waterbeheerders verwachten dat het teveel aan water in de periode tot 2020 met tien procent zal stijgen door toename van neerslag, verstedelijking, wijzigingen in het grondgebruik en meer piekafvoer uit de polders. Maar naar verwachting is in droge perioden 100 miljoen kubieke water extra nodig. Om zich op deze tegenstrijdige toekomstverwachtingen voor te bereiden hebben het Hoogheemraadschap van Rijnland en de waterschappen De Oude Rijnstromen, Groot-Haarlemmermeer en Willem Wiericke de nota 'Waterhuishouding 21e eeuw, beheersgebied van Rijnland' opgesteld.

Tot 2020 zal de hoeveelheid water die afgevoerd of geborgen moet worden met tien procent stijgen; tot 2050 zal dat zelfs 15 procent zijn. Om die stijging op te kunnen vangen willen de waterbeheerders de bemalingscapaciteit en/of de bergingscapaciteit in het gebied vergroten. Zo kan water worden opgevangen in bepaalde, gereserveerde delen van de polder. Hierbij maakt men onderscheid naar het doel van de berging: het opvangen van overtollig water, het opvangen van water in extreme gevallen

Het waterhuishoudingsplan richt zich op het gebied tussen IJmuiden en Gouda enerzijds en tussen Den Haag en Amsterdam anderzijds. Het omvat ongeveer 1100 vierkante kilometer. In dit gebied wonen, werken en recreëren ruim 1,3 miljoen mensen. Het bestaat uit zo'n 200 polders, plassen, rivieren en vaarten.

of het bergen van water ten behoeve van buffering voor peilhandhaving in de zomermaanden. In de eerste twee gevallen zullen eventuele opvanggebieden onregelmatig worden gebruikt, in het laatste geval één maal per jaar gedurende een paar maanden.

Voorgesteld wordt om, omdat het niet zeker is dat voldoende bergingscapaciteit tijdig beschikbaar is, nu te kiezen voor uitbreiding van de bemalingscapaciteit bij Katwijk. Dit zou in combinatie moeten gebeuren met verbreding van het Oegstgeesterkanaal. Tegelijkertijd zou meegevoerd (meebetaald) moeten worden aan de meest realistische plannen om meer waterberging te creëren, zoals de Driemanspolder en Tempel-Middelburg. De verhouding tussen de uitbreiding van de bemaling en

uitbreiding van waterberging moet op elkaar worden afgestemd.

Als het gaat om de opslag van water om aan de 'watervraag' te kunnen voldoen zijn andere overwegingen aan de orde. Berging binnen het eigen gebied is de meest aantrekkelijke oplossing, maar vraagt veel ruimte. Daarom is het belangrijk om de watervraag goed in te schatten. Wijzigingen in het grondgebruik, eventuele wijzigingen in de verziltingsbestrijding en een ander peilbeheer (flexibel peilbeheer bijvoorbeeld) zijn van invloed op de watervraag en daardoor op de benodigde hoeveelheid ruimte.

De berging van water om aan de watervraag te voldoen kan uitstekend gecombineerd worden met recreatie en (nieuwe) natuur. Daarom moeten, voor zover mogelijk, deze functies zoveel mogelijk betrokken worden bij eventuele bufferzones. Hierbij moet wel onderzocht worden welke eisen deze functies stellen aan het peilbeheer.

Al deze vragen en mogelijke oplossingen hangen samen met het vraagstuk van de ruimtelijke ordening. Vooral het oplossen van de watervraag vergt veel ruimte, naar

Een aantal ontwikkelingen beperken de mogelijkheden om aan de watervraag van circa 100 miljoen kubieke meter in een droge zomer te voldoen. Zo vermindert de wateraanvoer vanuit grote rivieren als gevolg van veranderingen in het klimaat. Water inlaten vanuit de Hollandsche IJssel in Gouda wordt moeilijker, omdat het beheer van de Haringvlietsluizen wijzigt. Daardoor wordt het water namelijk zouter.

schatting tien keer zoveel als de hoeveelheid ruimte die nodig is om wateroverlast op te vangen. Hoewel nog onderzocht moet worden hoeveel ruimte daadwerkelijk nodig is, kan nu al een claim binnen de ruimtelijke ordening worden ingediend van minimaal 1000 en maximaal 10.000 hectare. Om de haalbaarheid hiervan te vergroten moet worden ingezet op een multifunctioneel gebruik van de ruimte: waterbezwaar, watervraag, recreatie en natuur.

In de nota komen, gelet op de specifieke kenmerken van het beheersgebied, de droogmakerijen in de omgeving van de Braassem en Kaag als de meest aantrekkelijke gebieden voor grotere bergingsystemen uit de bus. Lokale bergingsystemen, zoals de Driemanspolder en polder Tempel-Middelburg, kunnen aantrekkelijk zijn voor de oplossing van lokale behoeften.

Vanaf nu zullen de waterschappen op verschillende niveau's ruimteclaims indienen. Verder worden de voorstellen uit de nota nader uitgewerkt, bergingslocaties verkend, onderzoeken naar de inrichting en en beheersaspecten van waterberging uitgevoerd en wordt gestudeerd op verziltingsbestrijding.

Uitvoering van de eerste maatregelen staat gepland voor 2003.